

תאריך: כ"ד חשון תשפ"ד
08 נובמבר 2023
סימוכין: 533966423

הנחיות להתנהלות בטוחה במעונות יום שיקומיים

תוכן עניינים:

מבוא	2
כללי	3
קורס החייאה	3
חובת דיווח על חשד לפגיעה בחסר ישע	3
דיווח על אירוע חריג	3
בטיחות באכילה והאכלה	4
התמודדות עם התנהגות מאתגרת מסכנת	5
אופן הרמה והחזקה בטיחותי ומותאם של פעוטות במעון שיקומי	6
הסעה בטיחותית	6
בטיחות הגעה ויציאה של פעוטות במעון יום שיקומי	8
הנחיות לשימוש בטיחותי בנדנדות במעון יום שיקומי	10
שימוש בטיחותי בחומרי וכלי ניקוי	10
שימוש בטיחותי בצידוד שיקומי	11
פעילות בטוחה בסביבה רטובה	11
התמודדות עם אי שיתוף פעולה מסכן של האחראי על הפעוט	11
גיוס מתנדבים	12

מבוא

1. קובץ ההנחיות להתנהלות בטוחה מבוסס על תקנות מעונות יום שיקומיים ועל התובנות מהאירועים החריגים אשר דווחו לצוות הפיקוח על המעונות.
2. הקובץ מתעדכן מעת לעת.
3. יש להדריך ולהנחות לפיו עובדים חדשים טרם קליטתם, ולתזכר מדי שנה עובדים וותיקים.
4. יש לתעד ולתייק כל הדרכה הנדרשת בקובץ בקלסר ההדרכות של המעון. על התייעוד לכלול תוכן המידע שהועבר, שם ותפקיד המדריך, תאריך ההדרכה, שמות המשתתפים וחתימתם.
5. כל הנחיה חדשה מופצת למעונות היום השיקומיים בכתובת הדוא"ל המעודכנת במשרדנו.
6. כל הנחיה חדשה מצורפת לקובץ זה.

כללי

1. כל פעוט יימצא בכל משך שהותו במעון, בהשגחת איש צוות מהמעון.
2. ההתנהלות הכללית עם הפעוט תבוצע על פי הנחיות התש"א (תוכנית שיקום אישית). הצוות החינוכי יקבל הדרכה מפורטת לגבי התוכנית של כל פעוט.

קורס החייאה

על כל עובד חדש במעון לעבור קורס החייאה עם כניסתו לתפקיד ולחזור על הקורס מדי שנתיים. אם ברשות העובד תעודה עדכנית המעידה על סיום קורס החייאה יהיה פטור מקורס עד לפקיעת תוקף התעודה.

חובת דיווח על חשד לפגיעה בחסר ישע

לפי חוק העונשין, אם לאדם יש יסוד סביר לחשוד שפעוט סבל מפגיעה ממי שאחראי עליו, הוא חייב לדווח על כך מיידית. הדרכת הצוות בחובה זו תעשה על ידי איש מקצוע הבקי בנושא ומכיר את החוק על בריו, ומומלץ לערב עובד.ת סוציאלי.ת לחוק נוער, ולגייסם להדרכות. כמו כן, יש למנות אחראי תחום לנושא, לריכוז והובלת ההדרכות ותהליך הדיווח.

דיווח על אירוע חריג

אירוע חריג הוא אירוע החורג מהשגרה באופן משמעותי, בו נפגע פעוט או עלול היה להיפגע וקיימת או עלולה להתקיים סכנה לעצמו, לאחרים ו/או לסביבה. באחריות מנהל.ת המעון:

1. לדווח טלפונית מיידית לאחרים על הפעוט ולמפקח.ת על המעון על כל אירוע חריג שבו היה הפעוט מעורב במעון.
2. לדווח בכתב, בתוך יממה, למפקח.ת על המעון ולממונה במחלקה להתפתחות הילד ושיקומו במשרד הבריאות, לפי טופס 5 שבתוספת הראשונה שבתקנות. אם מעורב באירוע פעוט המאובחן על הרצף האוטיסטי, יש לכתב גם את המפקח.ת מהמחלקה לאוטיזם באגף בריאות הנפש במשרד הבריאות.
3. להעביר גם את כל המסמכים והמידע הרלוונטי עם הדיווח ולתייק העתק של הדווח על האירוע החריג בתיק האישי של הפעוט.

בטיחות באכילה והאכלה

1. המזון במעון יוכן ויוגש על פי תפריט שנקבע על ידי דיאטנית המעון.
2. יש להתייחס לנושא האכילה עם קבלת טפסי ההשמה, ובדיקת הסיכומים הרפואיים.
3. באינטייק הפעוט, יש לברר עם ההורים האם ידוע להם על בעיות תזונה ואכילה כלשהן: אלרגיה למזון, בעיות לעיסה ובליעה, הזנות מיוחדות, בעיות רפואיות המצריכות טיפול תזונתי (לדוגמה: מחלות מטבוליות).
4. באם זוהו פעוטות עם סיכון מוגבר לבטיחותם, בתחום התזונה והאכילה, יש לעדכן ולהיוועץ עם צוות מקצועות הבריאות והאחות, למטרת אבחון הצרכים והיערכות המעון בהתאם. הצוות המטפל יקבע תכנית קליטה לפעוט לימים הראשונים לשהותו, וידריך את הצוות החינוכי בהתאם לתכנית הקליטה.
5. דיאטנית המעון תעביר את ההנחיות התזונתיות לצוות המעון, לרבות התפריט, לפעוטות שנמצאו עם סיכון מוגבר לבטיחותם בתחום התזונה עוד טרם קליטתם.
6. באם הפעוט מוזן בהזנה דרך צנתר, דיאטנית המעון תיקבע את תכנית ההזנה ותדריך את צוות המעון בהתאם. יש לוודא שכל הצוות החינוכי יעבור הדרכה והכשרה.
7. במידה והתקבלו הנחיות תזונתיות ממטפל של מוסד רפואי מוכר, דיאטנית המעון תכלול אותן בתש"א.
8. האכלת פעוט תיעשה באופן המותאם לצרכיו על פי הנחיות התש"א שלו, לרבות ישיבה והושבה בטיחותיות ומותאמות עבורו. את הנחיות התש"א יכתוב צוות רב מקצועי.
9. האחות והדיאטנית ידריכו ויכשירו את צוות המעון לטיפול בפעוט עם אלרגיה, על פי ההנחיות בקישור

פעוטות עם אלרגיה

10. כל הארוחות יערכו תחת ליווי והשגחה צמודה של צוות המעון ויישמר קשר עין עם כל הפעוטות.
11. למניעת חנק, יש לפעול על פי הנחיות "בטרם" לבטיחות ילדים, כפי שהן מתעדכנות מעת לעת באתר הארגון

הנחיות בטרם לבטיחות ילדים

12. הארוחות יוגשו סביב השולחן בזמנים קבועים. אין לאפשר אכילה בזמן פעילות אחרת, לרבות בזמן הסעה.
13. יש להשתמש בכלים רב שימושים מותאמים ובטיחותיים. חל איסור על הגשת מזון ושתייה בכלים חד פעמיים.
14. יש לנהוג באופן מכבד ובטיחותי: אכילה סביב שולחן, הגשה של צלחת האוכל לשולחן מול הפעוט, חיתוך המזון בכלי אוכל, סביבת אכילה הגיינית ואסתטית, אכילה פרטנית של כל פעוט מצלחתו האישית, כולל ארוחת פירות.

התמודדות עם התנהגות מאתגרת מסכנת

1. באינטייק הראשוני ובמועד כתיבת התש"א (תכנית שיקום אישית) הנערכים עם כל הורי הפעוטות, יש לברר לגבי התנהגויות מאתגרות מסכנות של הפעוט, במידה והן ידועות, ודרכי ההרגעה המתאימות.
 2. לכל פעוט עם התנהגות מאתגרת, שעלולה לגרום לפגיעה בו או באחרים (להלן – התנהגות מאתגרת מסכנת), תהיה תכנית שהוכנה על ידי צוות המעון, שנכתבה בתיאום ובהסכמת ההורים. צוות זה ידריך את כל צוות המעון בפרוטוקול הטיפול שנקבע.
 3. במקרה לא צפוי, בו פעוט נמצא בסערת רגשות ומציג התנהגות מאתגרת קיצונית המסכנת אותו או אחרים אשר לא ניתנו לגביה הנחיות במסגרת התש"א, המעון יפעל על פי הרשום להלן:
 - א. אם ניתן לזהות את הגירוי להתנהגות המסכנת, יש להרחיקו או להפסיקו (לדוגמא: צלילים מסוימים, ריחות, קרבה פיזית של פעוט אחר).
 - ב. יש להרחיק מהמקום פעוטות אחרים, שעלולים להיפגע. יש להרחיק גם חפצים מסכנים.
 - ג. יש לקרוא לעזרת איש צוות נוסף.
 - ד. יש לנסות להרגיע את הפעוט באמצעות הסחת דעת, למשל דרך צעצוע או משחק.
 - ה. ניתן לרפד משטח קשיח, בחפצים רכים שונים כגון כרית, שמיכה, ומגבת על מנת למנוע פגיעה בפעוט במגע עמו.
 - ו. כמוצא אחרון, ניתן לבצע פעולה של אחיזה מגינה (הולדינג) באופן הבא: לחבק את הפעוט בחיבוק דוב, כשהמטפל יושב ועליו יושב הפעוט, עם הפנים החוצה, ומחבקים לו את הידיים (יד ימין של המחזיק חובקת את יד שמאל של הפעוט, ויד שמאל את יד ימין של הפעוט, כך שנוצר חיבוק עצמי של הילד), וזאת כדי שלא יפגע בעצמו או באחרים. יש לדבר אותו בשקט וברוגע עד שיירגע, ולשחרר לאט. במידה ולא ניתן לבצע את הפעולה כמתואר, עקב מוגבלות פיזית של הפעוט, או מורכבות רפואית כלשהי, יש לבצעה בקירוב גדול ככל שניתן.
 - ז. שימוש באחיזה מגינה יעשה ע"י אחד מאנשי הצוות החינוכי או איש צוות ממקצועות הבריאות.
 - ח. פרק הזמן של שימוש באחיזה מגינה יהיה קצר ככל הניתן וימשך עד לחלוף הסכנה המידית.
 - ט. בכל מקרה של שימוש באחיזה מגינה יש לנהוג כמקובל בכל אירוע חריג המתרחש במעון ולדווח עליו בהתאם. כמו כן:
1. במקרה שבו בוצעה אחיזה מגינה לפעוט על פי הנחיה ברורה בתוכנית שיקומית אישית שלו - יש לערוך ישיבת צוות משותפת של מקצועות הבריאות והצוות החינוכי המטפל בפעוט, ולבצע דיון ובדיקה על אופן ההליך והביצוע בשטח, תוצאות הדיון והבדיקה יתועדו כמקובל בתיק הפעוט.

2. במקרה של שימוש באחיזה מגינה אצל פעוט שלא היו אצלו בעיות התנהגות קודם, יש לבצע תחכים (תחקיר מחכים ומלמד) עם הפיקוח כדי לבדוק האם התקיים על פי ההנחיות ולעדכן את התוכנית השיקומית האישית של הפעוט.

י. יש ליידע את ההורים על ביצוע סדר הפעולות המפורט בסעיף 3 לעיל באירוע.

אופן הרמה והחזקה בטיחותי ומותאם של פעוטות במעון שיקומי

הרמה והחזקה של פעוט

הפעוט יורם ויוחזק על פי הנחיות התש"א, ובכל מקרה לא באמצעות בגדיו או גפיו, אלא בתמיכה מלאה, ועל פי הצורך. יש להחזיק פעוט במרכז (ליבת) גופו: בחגורת האגן ו/או חגורת הכתפיים. הנחיות התש"א הספציפיות לגבי הרמה, נשיאה והחזקה של הפעוט יחולו במלואן גם במהלך הכנסת הפעוט לכלי רכב ההסעה ובזמן הוצאתו ממנו.

החלפה ורחצה

1. אם קיימים במעון אמבטיה או כיור לרחצת הפעוטות, יונחו שטיחי גומי או מדבקות על קרקעיתם. במעון לפעוטות שאינם יושבים – ייעשה שימוש במושב רחצה מותאם.
2. לא יושאר פעוט בלא השגחה צמודה באמבטיה או על משטח החלפה.
3. יש לדאוג להכנת משטח ההחתלה והציוד הנדרש, על משטח ההחתלה, טרם הבאתו של הפעוט מהכיתה לחדר ההחתלה לצורך ההחלפה.
4. יש להחזיר את הפעוט לידי הסייעת בכיתה, בסיום ההחתלה, טרם הניקוי התברואתי הנדרש לאחר החתלת הפעוט.
5. אם יש במעון פעוטות בתכנית גמילה מהרטבה, או גמולים מהרטבה, יותאמו התקנים לפי צרכי כל פעוט.

הסעה בטיחותית

לפי תקנות הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות (כללים להסעה וליווי של פעוטות למעון יום שיקומי וממנו), התשע"ד – 2014, על המעון לכלול הנחיות להסעה בטיחותית בתש"א ולהנפיק לכל פעוט כרטיס נוסע שיכלול את הפרטים האישיים, פרטי האחראי עליו לרבות דרכי ההתקשרות עמו, צרכיו הרפואיים הרלוונטיים

להסעה, רגישויות ואלרגיות שיש לו, סוג מושב הבטיחות הנדרש, ציוד נלווה, אופן עיגונו בהסעה, מסלול הנסיעה ותחנות איסוף והורדה. הכרטיס יוצמד למושב הפעוט.

עם קליטת הפעוט למעון, כחלק מהאינטייק, שמבוצע על ידי צוות מקצועות הבריאות (פיזיותרפיסט/מרפא בעיסוק), יש לוודא את התאמת מושב הבטיחות לגילו, גובהו (אורכו), משקלו, ולמצבו הרפואי והתפקודי, ולפרט את אופן העגינה של מושב הבטיחות לרכב, מיקומו וכיוונו, בהתאם להוראות היצרן וצרכי הפעוט. על מושב הבטיחות להיות תקין (בן פחות מחמש שנים ולא עבר תאונת דרכים). באם קיים ציוד נלווה (רפואי או אחר) יש להיחס בתש"א גם לאופן עיגונו ברכב.

יש לחגור את הפעוטות במושב הבטיחות רק לאחר עגינת המושב לרכב כנדרש. העלאת והורדת יבוצעו לכל פעוט בנפרד. ככלל, אין להרים את הפעוטות עם מושב הבטיחות לרכב ההסעה וממנו.

בהורדת הפעוט מההסעה יש להוציא את הפעוט בנפרד ממושב הבטיחות. במקרים חריגים, בהם נדרשת היערכות אחרת לפעוט, יש לבקש את אישור הפיקוח, וחגירת הפעוט למושב הבטיחות תעשה רק כאשר ההסעה הגיעה לפתח המעון.

1. שלבים

- א. יש לעגן את מושב הבטיחות למושב הרכב לפי הוראות היצרן של המושב.
- ב. יש להושיב את הפעוט במושב הבטיחות העגון ברכב ולחגור בחגורות הפנימיות של המושב.
- ג. אין להתחיל בנסיעה טרם חגירת הפעוט והמלווה.
- ד. יש להקפיד על עיגון כל הציוד הנלווה לפעוט, בהתאם להנחיות, שתיכתבנה על ידי צוות המעון ולפני תחילת הנסיעה.

2. אופן ההורדה והעלאת הפעוט מההסעה למעון ולביתו

- א. כפי שמצוין בתקנות, יש להקפיד על הורדה בצד המדרכה הפונה אל המעון.
- ב. בהורדה מהרכב יש להוריד תחילה את הפעוט והציוד הנלווה אליו ולמסור אותו לאחראי עליו.
- ג. לאחר הורדת כל הפעוטות מרכב ההסעה, ומסירתם לאחראים, יש להוריד את מושבי הבטיחות ולהכניסם למקום הייעודי במעון.
- במקרים שלפעוט יש טיולון ייעודי-רפואי, יורד הפעוט עם הטיולון והציוד ויימסר לאחראי.
- ד. במקרה בו צוות המעון מוצא לנכון, בשקלול של בטיחות ותנאי השטח עד למעון, כי יש להעביר את הפעוטות בעגלול או בעגלה, ניתן לבצע זאת ובלבד שההעברה תעשה באופן בטיחותי ותוך השגחה צמודה במהלך ההעברה ולאחר קבלת אישור מהפיקוח.

ה. במקרים נקודתיים, העולים מהשטח, בהם נמצא כי ההנחיה הרשומה למעלה אינה מיטבית ובטוחה לפעוט - צוות מקצועות הבריאות יקיים דיון מקצועי בנושא, ויסכם בכתב את המלצתו, כחלק מתכנית תש"א של הפעוט. הפרמטרים ישקלו על ידי אנשי המקצוע במעון ויותאמו לפעוט ולרשום בתקנות ההסעה הבטיחותית.

3. מעקב נציג המעון אחר התנהלות הנהגים והמלווים בהסעות

- א. יש לוודא שההסעות מגיעות בסמוך לשעות הפתיחה והסגירה של המעון.
- ב. יש לוודא שהפעוטות אינם מוצאים מרכב ההסעה טרם פתיחתו של המעון.
- ג. האחראי מטעם המעון על ההסעות, והורי הפעוט, יוודאו שהמלווה פועל על פי הנחיות התש"א.
- ד. במידה ועולה ליקוי בהתנהלות ההסעות, מנהל.ת המעון ידווח בכתב לממונה ולמפקח.ת ברווחה.

בטיחות הגעה ויציאה של פעוטות במעון יום שיקומי

סריקה במעון

- א. המעון יסרק בכל בוקר לפני כניסת הפעוטות, כדי לוודא שאין מפגעים. הסריקה תכלול את החצרות, גדר המעון, ומבנה המעון מבחוץ ומבפנים, על מנת לוודא, בין היתר, שכל הפחים מכוסים; כל הארונות, השידות והספריות מקובעים ודלתותיהם נעולות; כל דלתות המעון והשערים נעולים; השטיחים ללא קיפולים בקצוות ואינם קרועים; אין חוטים או כבלים בהישג יד הפעוטות; הצעצועים שלמים ובטוחים לשימוש; בחצר אין רטיבות או לכלוך, והמשטח ללא בורות, חצץ או אבנים; מתקני החצר שלמים ויציבים, ולארגז החול יש כיסוי והחול בו נקי.
- ב. בנוסף, בבדיקה זו יש לוודא שמערכת המצוקה, האינטרקום והטלפון הקווי תקינים.

שערי המעון

- א. שערי הכניסה למעון יהיו נעולים במשך כל שעות הפעילות במעון.
- ב. הכנסת פעוטות והוצאתם מהמעון באמצעות האחראי על הפעוט או מלווה בהסעה תתאפשר משער כניסה אחד בלבד.
- ג. דלתות הכניסה לכיתות תהיינה נעולות במשך כל זמן הפעילות במנעול הנמצא מחוץ להישג יד הפעוטות, מבחוץ ומבפנים.
- ד. כל המעברים (בין החצרות או הכיתות) שיש ביניהם שער או דלת ישמרו אף הם נעולים במשך כל שעות פעילות המעון.

ה. פתיחתם וסגירתם תעשה תוך השגחה של אחד מאנשי הצוות.

הגעת ויציאת הפעוט ממעון היום השיקומי

- א. כניסה למעון תותר למורשים בלבד ורק לאחר זיהוי.
- ב. לאחר כניסת או יציאת כל אדם למעון, על איש צוות המעון שפתח את הדלת לוודא כי בוצעה נעילת הדלת.
- ג. יציאת פעוט שלא בסיום שעות הפעילות דורשת אישור.
- ד. האחראי או מלווה הפעוט ימתין לאיש צוות שימסור לידיו את הפעוט.
- ה. עם יציאת איש הצוות מהמעון, יש לוודא סגירת דלתות הכיתה והמעון.
- ו. במידה ופעוט לא הגיע למעון בזמן הצפוי, יש ליצור קשר מייד עם האחראי על הפעוט על מנת לברר את נסיבות אי הגעתו. במידה והאחראי על הפעוט אומר שהפעוט עלה על ההסעה, יש ליצור קשר מייד עם מלווה ההסעה או הממונה על ההסעות ברשות ממנה מגיע הפעוט, על מנת לברר את נסיבות אי הגעתו.
- ז. את השיחה או העדכון יש לתעד בטופס הנוכחות האישי של הפעוט, למלא בהתאם לנדרש (תאריך, שם מבצע השיחה, שעת השיחה, מקבל השיחה, סיבת ההיעדרות, חתימה) ולתייק בתיק הפעוט.

סוף יום פעילות/סגירת המעון

- א. בשעת ההמתנה לאחראי או מלווה הפעוט בהסעה, אין לצאת עם הפעוטות מתחומי הכיתה למבואה, או לכיוון השער. ההמתנה תעשה אך ורק בתחומי הכיתה.
- ב. לא הגיע האחראי על הפעוט או מלווה ההסעה ולא יצר כל קשר עם המעון, יישאר הפעוט בהשגחת מנהל.ת המעון או מי מטעמם.
- ג. איש הצוות ינסה ליצור קשר עם האחראי על הפעוט או מלווה ההסעה או הממונה על ההסעות ברשות ממנה מגיע הפעוט, על מנת לברר את נסיבות אי איסוף הילד. אם לא ניתן להשיג אף אחד מן הגורמים הנ"ל ובחלוף חצי שעה מרגע סיום שעות פעילות המעון, יש לעדכן את ההורים, או המורשה מטעמם לדבר. לעניין זה, גם השארת הודעה במענה הקולי או שליחת הודעה כתובה, ייחשבו לעדכון.
- ד. באם אין מענה מהגורמים המפורטים בסעיף ג לעיל, מנהל.ת המעון יפנה למשטרה או לעובד.ת סוציאלי.ת לחוק נוער מהרשות המקומית, ויפעלו על פי הנחיותם.
- ה. איש הצוות ייצא מהכיתה לאחר שאחרון הפעוטות נלקח ע"י האחראי או מלווה הפעוט בהסעה.
- ו. מנהל.ת המעון תדאג כי בכל יום יהיה איש צוות אחראי, אשר יבדוק לפני עזיבתו את כל שטח המעון לרבות שירותים, מחסן, חצר, וכו' ויוודא כי הם ריקים מאדם.

הנחיות לשימוש בטיחותי בנדנדות במעון יום שיקומי

1. השימוש בנדנדות במעון יום שיקומי מאפשר התנסויות סנסומוטוריות מצד אחד, אך מצד שני עלול להוות סכנה, באם לא מקפידים על התנהלות בטיחותית. נדנדות, על כל סוגיהן, מהוות ציוד טיפולי.
2. אזור הפגיעה של נדנדה הינו נרחב והפגיעה עלולה להיות קשה.
3. לפיכך, התקנת נדנדות ושימוש בהן יתקיימו בתנאים הללו:

התקנת הנדנדה

1. בחללים בהם השטח הכולל פחות מ-150 מ"ר, יש לתלות את הנדנדות רק כאשר נעשה בהן שימוש עם פעוט ומבוגר, אשר הינו בעל מקצוע בריאות או קיבל הדרכה מבעל מקצוע זה, ולהוריד אותן לאחר השימוש.
2. בחללים בהם השטח הכולל 150 מ"ר ומעלה, ניתן להשאיר את הנדנדות תלויות, אך יש לגדר את האזור על פי הנחיות ת"י 1498 חלק 8, ולא לאפשר לפעוטות שאינם מתנדנדים להיכנס לתוכו. כניסת פעוט לאזור תהיה רק בליווי מבוגר.

שימוש בנדנדה

1. שימוש בנדנדות לא יתבצע בשעות פעילות הכיתה בחלל בכלל, ובהימצאות פעוטות נוספים בקרבת מקום בפרט.
2. השימוש בנדנדה, כמו גם בכל ציוד טיפולי אחר, יתבצע בהתאם להנחיות התש"א של הפעוט ועם מבוגר אשר הינו בעל מקצוע בריאות או קיבל הדרכה מבעל מקצוע זה.
3. שימוש בנדנדות בחלל יתבצע באופן פרטני לפעוט בלבד ועם מבוגר אשר הינו בעל מקצוע בריאות או קיבל הדרכה מבעל מקצוע זה.

שימוש בטיחותי בחומרי וכלי ניקוי

1. כל חומרי וכלי הניקוי צריכים להיות נעולים והרחק מהישג ידם של הפעוטות.
2. ניקיון יסודי של המעון או חלקו יבוצע מחוץ לזמן הפעילות.
3. אין להשתמש בחומרי או כלי ניקוי בזמן פעילות.
4. אין להעביר חומרי ניקוי מאריזותיהם המקוריות.
5. בכל מקרה של נזילה או טפטוף, יש לשטפם ולנגבם היטב.

נזכיר כי האחריות על העברת הנהלים לצוות המעון, לרבות המנקים, והקפדה יומיומית על אכיפתם והטמעתם בקרב הצוות, הינה על הנהלת המעון.

שימוש בטיחותי בצידוד שיקומי

1. השימוש בצידוד שיקומי יתבצע בהתאם להנחיות התש"א של הפעוט.
2. בזמן השימוש בצידוד השיקומי, כמו בכל זמן אחר, הפעוט יהיה תחת השגחה צמודה של צוות המעון.
3. הצידוד ייבדק ויתוחזק באופן תדיר וקבוע על פי הנחיות היצרן. אם לא ניתנו הנחיות כאלה בזמן רכישת הצידוד, יש לפנות ליצרן ולבקשן.
4. תיעוד תחזוקת הצידוד יבוצע בקלסר המעון.

פעילות בטוחה בסביבה רטובה

1. על כל פעילות בסביבה רטובה לקבל אישור מראש מהפיקוח.
2. בפעילות בסביבה רטובה יש סיכון מוגבר לתאונות, ולכן יש להימנע ממנה ככל האפשר.
3. ככל שיש הכרח, תתקיים הפעילות תוך הקפדה על השגחה רציפה וצמודה והחזקה פיזית של הפעוטות ביחס של פעוט לאיש צוות (אחד על אחד) במשך כל זמן הפעילות. השגחה רציפה נדרשת גם אם הורי הפעוטות משתתפים בפעילות.
4. פעילות בסביבה רטובה המערבת רחצה משותפת במתקנים עם איגום מים תתבצע רק במידה וקיימות מערכות סינון וחיטוי.

התמודדות עם אי שיתוף פעולה מסכן של האחראי על הפעוט

1. על האחראי על הפעוט להציג את כל המידע והמסמכים הנדרשים באשר למצבו הרפואי של הפעוט, לרבות מצבים מסכני חיים, במהלך קליטת הפעוט במעון, ולקבל את כל ההדרכות החיוניות מצוות המעון, כגון אופן אכילה והאכלה.
2. במהלך שהות הפעוט במעון יעדכן האחראי על הפעוט את צוות המעון לגבי כל שינוי במצבו הרפואי של הפעוט, ויספק את כל המידע והמסמכים הרלוונטיים. האחראי על הפעוט גם ימשיך להתעדכן באופן שוטף במידע חיוני מצוות המעון.

3. אם חסר מידע לגבי מצב הפעוט (כגון בדיקות ואבחונים), על האחראי על הפעוט לספק את המידע הנדרש. אם נדרשת פעולה מהאחראי על הפעוט החיונית לשלום הפעוט, עליו לנקוט בה.
4. במידה והמידע המבוקש אינו מתקבל או הפעולה החיונית לא מתבצעת, באפשרות מנהל.ת המעון לדרוש מהאחראי על הפעוט להציג את המידע או לנקוט בפעולה החיונית המתבקשת, כתנאי לשהות הפעוט במעון, באחריות הצוות במקום.

גיוס מתנדבים

1. תתקבל הסכמה בכתב של כל האחראים על הפעוטות על שילוב מתנדבים במעון.
2. במעון ימונה איש צוות קבוע כאחראי על המתנדבים.
3. לכל מתנדב תהיה הגדרת תפקיד קבועה.
4. תיערך שיחה מקדימה עם כל מתנדב לגבי הגדרת תפקידו ותיאום ציפיות.
5. כל מתנדב יעבור קורס בסיסי של עזרה ראשונה לפעוטות טרם תחילת עבודתו.
6. כל מתנדב יחויב, טרם העסקתו, בהצגת אישור משטרתי כאמור בחוק למניעת העסקה של עברייני מין.
7. לכל מתנדב יהיה ביטוח מסודר בזמן שהותו במעון.
8. המתנדבים יחויבו לעמוד בכל נהלי מעון היום השיקומי.
9. התפקיד של כל מתנדב, כמו גם משך ההתנדבות המינימלי, ומספר השעות השבועיות להן התחייב, ייקבעו באופן ברור בתחילת תקופת ההתנדבות, ויהיו ידועים לאנשי הצוות ולאחראים על הפעוטות.
10. ככל שהמתנדבים מעורבים באופן ישיר בטיפול בפעוטות, הם ישתתפו בישיבות הקשורות אליהם ויקבלו ליווי מקצועי והדרכה שוטפת כל משך התנדבותם. טרם תחילת שילובם, יקבלו הדרכה פרטנית הכוללת הרמה ואחיזה נכונה של הפעוטות.
11. מתנדבים אלה ישולבו במעון למשך שלושה חודשים לפחות, ויגיעו למעון לפחות פעם בשבוע.
12. במהלך תקופת ההתנדבות, תיערך עם המתנדב שיחת משב תקופתית על ידי האחראי על המתנדבים. שיחת המשב תתועד בתיק מסמכי המעון.
13. מתנדב לא ירחץ את הפעוט, לא יחליף חיתול / טיטול או בגד, ולא ישהה עם פעוט לבד. בכל עת יהיה לצד המתנדב איש צוות קבוע של המעון.

14. מתנדב שאינו מעורב באופן ישיר בטיפול בפעוטות (למשל עובד תחזוקה או גינון), לא ייכנס לכיתות ולא יבוא במגע עם הפעוטות. ככלל, העדיפות היא שעבודתו במעון תתבצע מחוץ לשעות הפעילות (בין היתר כדי למנוע מהפעוטות רעש מיותר וסכנה).

**השרות לילדים ולמתבגרים
אגף קהילה, מינהל מוגבלויות
משרד הרווחה והביטחון החברתי
רח' ירמיהו 39, ת.ד. 1260, ירושלים
טל: 02-5085504/5 פקס: 02-5085940**

**המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
חטיבת הרפואה
משרד הבריאות
רחוב ירמיהו 39, ת.ד. 1176, ירושלים 9101002
טל: 02-5080434/5 פקס: 02-6474839**